

تن و تن اسپیرو

حاکمان

بی رقیب کمیک استریپ

مسعود شجاعی طباطبایی

32

صورت آلبومی حاوی مجموعه‌ای از استریپهای کلچین شده.

در آن دوران، در بریتانیا کمیکها کمتر لوکان را مخاطب خود قرار می‌دادند و بیشتر برای بزرگسالان طراحی می‌شدند. استریپ لوئیس فورتنون (Louis For-Bande des pieds Niclaeus (1908 ton) به عنوان مثال، درباره گروهی از ارادل و اوباش است که به روشنی مطالب هرج و مرج‌اند و سازمانهای دولتی را به مسخره می‌گیرند. (این در زمانی است که فعالیت‌های ضعیف هرج و مرج طلبان در فرانسه آرام آرام شکل می‌گرفت و به اعتراض مردمی سال ۱۹۱۳ تبدیل می‌شد). «Christophe colombs famile fenonillar»

(۱۸۹۳) یک استریپ پیشگام درباره یک خانواده فقیر است که طبقه متوسط جامعه را همچون کودکی توصیف می‌کند که رفتارش به هیچ عنوان قابل فهم نیست. استریپ کلمب فورتنون استریپهایی از این دست آداب و سنن پوچ را به میان می‌کشیدند.

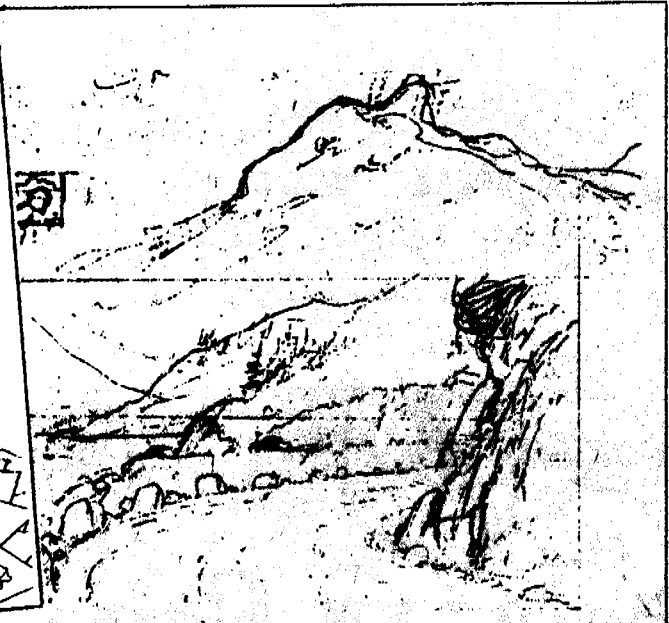
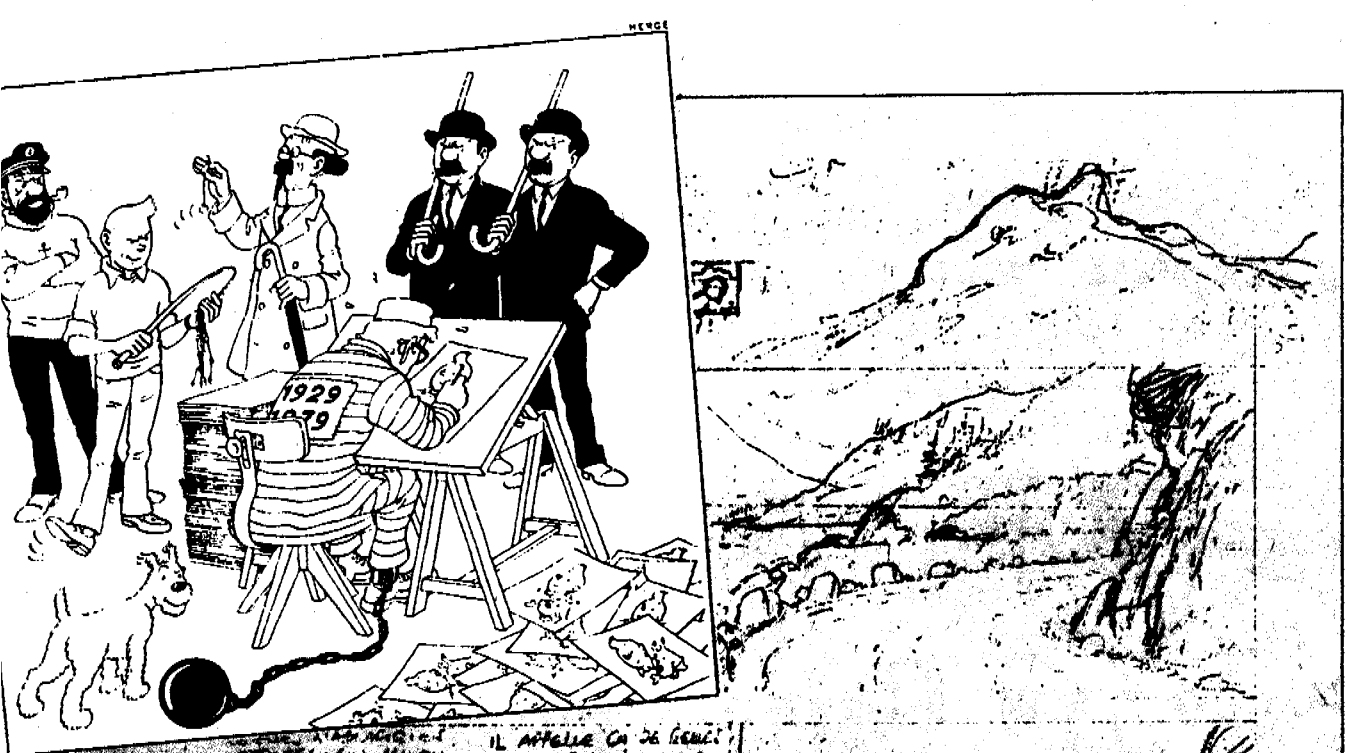
اما عموماً در خانواده‌ها کمیکهای متوسط بیشتر با کودکان همراه می‌شدند. حضور ناگهانی یک شخصیت یک جابجایی در کانون تولید کمیک از فرانسه به بلژیک ایجاد کرد. تن‌تن، پسر ماجراجوی جیج جیغویی که توسط هرژه (Herge) خلق شد. هرژه که خود را با امضا Georges Remi معرفی می‌کرد، کارش را در ۱۹۲۹ در پیوست کودکان یک روزنامه تحت نام «Le petit Vingtieme» آغاز کرد. اولین آلبوم انفرادی وی و معروفترین آنها

چاپ می‌شد، نبود. به همین دلیل، ضروری است که نگاهی کوتاه به تاریخ کمیک بزرگسالان در اروپا بیندازیم تا جنجال و هیاهوی آن رابطه‌تر درک کنیم.

سیر تکامل کمیک در اروپای غربی به موازات همتای بریتانیایی‌اش ادامه داشت. شاید اختلاف اساسی میان کمیک اروپایی و بریتانیایی زمان پیدایش آنها باشد. در اروپا، کمیک بزرگسالان پیش از بریتانیا و آمریکا شکل گرفت. داستان مصور در اروپا همسان بریتانیا در مسیر خود به حرکت درآمد. پیشگامان کمیک استریپ در اروپا کسانی چون ردولف تاپفر سوئیسی (Rudolph topffer) کسی که تصویرنگاری داستان را از اواسط دهه ۲۰ آغاز کرد و در آن زمان سکانسهای تصویر را با متن پیوند زد و ویلیم بوش آلمانی (Wilhelm Bush) که با خلق شاید بیشترین استریپ زمانش Max and moritz (۱۸۶۵) اعتباری جهانی یافته بود. داستان کمیک‌بوش درباره دو جوان بد ذات و جلف است که بعدها در «Comic cuts» تجدید چاپ و الهامی برای خلق استریپ نوین آمریکایی یعنی The Katzenjammer Kids شد.

به هر صورت، کانون محصولات کمیک تازه آن دوره را فرانسه و بلژیک می‌توان دانست. در این کشورها استریپها را «bandes dessinees» می‌نامیدند که در لغت به معنی استریپهای مصور است. این کمیکها بدو صورت به چاپ می‌رسید: دوره‌ای (معمولاً هفتگی و یا ماهانه) و دیگر به

یکی از شاخصترین ویژگیهای کمیکهای امروزی آنطور که شناخته شده است، جهانی بودن آن است. کمیک بزرگسالان نمونه برجسته‌ای از این عنصر نوپا است و شاید دلیل آن هم کمال نسبی صنایع کمیک در تعدادی از کشورها باشد. وقتی بریتانیا و آمریکا کمیک بزرگسالان را در اواخر دهه ۸۰ میلادی کشف کردند، ناشران راه‌یابی آن را به بازارهای مطبوعات دور از انتظار نمی‌دیدند. گاهی نمی‌توان دریافت که چگونه انگیزه خواندن کمیک در سراسر یک قاره می‌تواند گسترده شود. با نگاهی به روند رشد کمیک به راحتی می‌توان دریافت که ۸۰ درصد ناشران در راه کمیک گام برمی‌داشته‌اند. در شهر بمبئی هند، کانون صنعت فیلمسازی هند، هزاران کمیک با سوزهای مذهبی و موضوعات مختلف برای همه سطوح سنی جامعه تولید می‌شود. به ادعای ناشران در یک هفته یک میلیون نسخه از این کمیکها به فروش می‌رسد. در سرزمین هزار ملت، معمولاً کمیکها در نمایشه‌های خود را از موضوعهای غربی می‌گیرند ولی بابره‌گیری از آنها تاریخ اجتماعی سرزمین خود را بازگو می‌کنند. در واقع آن هنگام که در بریتانیا و آمریکا کمیک را «کمیک جهانی» می‌نامیدند، به این دلیل بوده که این دو کشور پیشرفته‌ترین کمیکهای مردم‌پسند را در جهان تولید می‌کردند. کمیکهایی که گنجینه‌ای برای انواع داستانها جهت خوانندگانی با سلیقه‌های گوناگون بودند. بجز کشورهایی که از آنها نام برده شد، سطح سواد مخاطبان یک عامل تعیین کننده در آنچه که

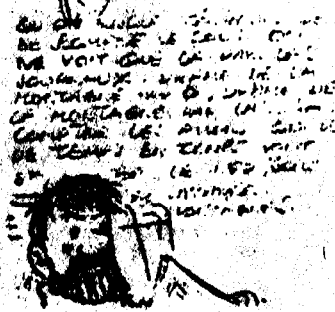
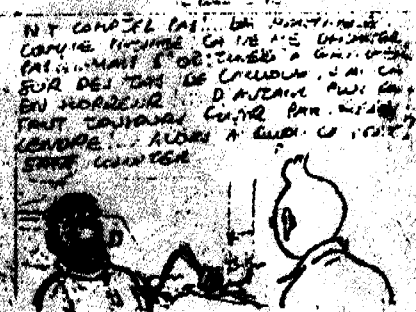

IL APPELLE CA DE BENEI
VICIPISS...
D...
FUR DES...
T...
L...
ET...

EXCELLENTE...
VOUS...
S...
S...

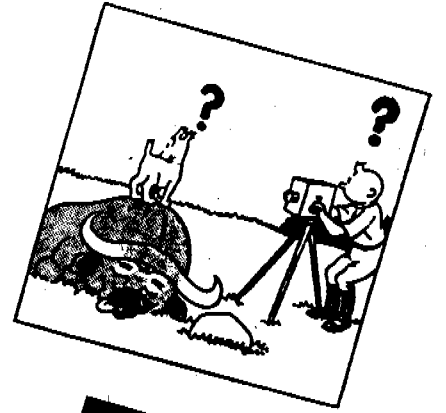
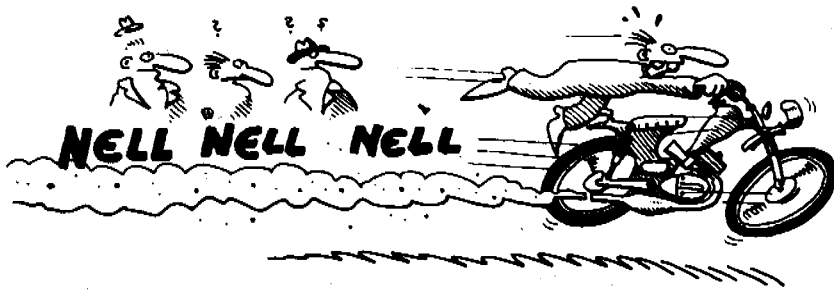
M...
N'ACCOMPAGN...
M...

NY COMPLE...
COMME...
PAR...
FUR DES...
EN...
L...
L...

EN...
DE...
ME...
N...
C...
DE...
S...

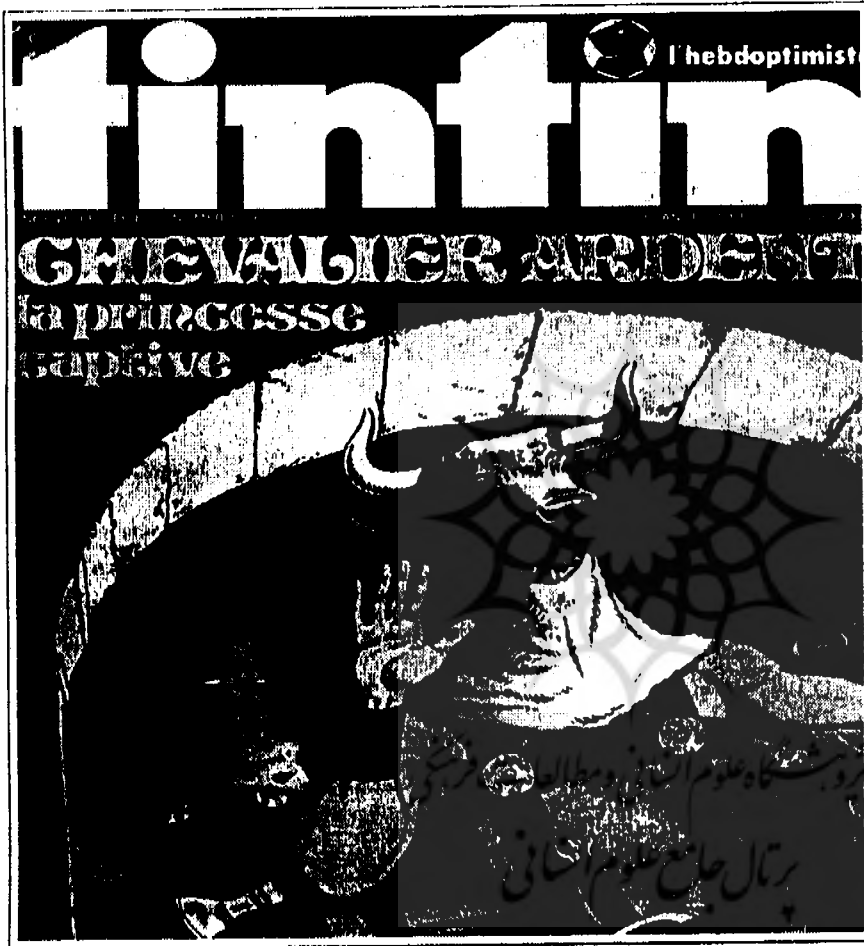
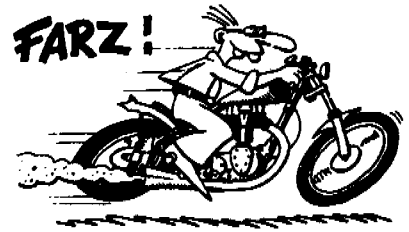
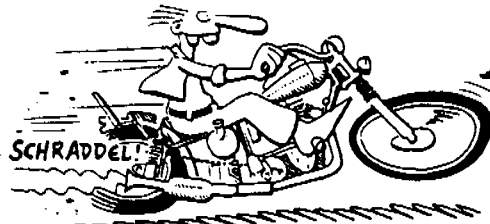
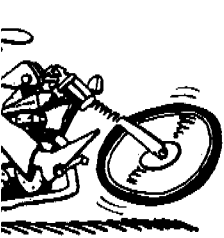
T...
S...

Spmou

شکاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

«تن، تن» در سرزمین جمهوریها Tin tin in the land of soviets است که در ۱۹۳۰ توسط کاسترمن منتشر شد. تن تن به یک شخصیت مردم پسند مبدل گردید که در ۱۹۲۶ هفته نامه ای را تحت الشعاع خود قرار داد، گلچینی که تعداد دیگری از استرپیهای مندرج را برجسته می ساخت. شناخته شده ترین آنها، استرپی ادگار پیریاکوب Edgar Pierre Jacobs بنام (Black and Mortimer) است که روایتگر دو انگلیسی است که یکی عضو سازمان تروریستی M15 و دیگری یک دانشمند.

شهرت «تن تن» دلایل دیگری نیز داشت. هنرمندان آن انقلابی را پایه ریزی کردند. هرزه یک مسیر روشن و پاک را معرفی کرد. تکنیک سایه آزاد که نقطه مقابل شیوه کمیکهای آمریکایی و بریتانیایی در شخصیت پردازی است، داستانهای ماجراجویانه او را یکدک می کشیدند، اما اغلب رنگ جریانات سیاسی را نیز در آنها می توان دید. آلبوم «تن تن در سرزمین جمهوریها» کمونیستها را برای نصابش چابکوسانه اش از جمهوری، آشفتگی و پریشان کرد. همین سبب شد تا بعدها هرزه به همدستی با حزب نازی متهم گردد.

جامعه جوان اروپا چندان فکور به نظر نمی رسیدند اگر چه کمیک در تیراژ میلیونی به فروش می رسید، ولی در سراسر قاره و حتی جهان تن تن یک تنه به شهرتی فراتر از حد تصور دست یافت. تا پایان ۱۹۹۱ کتابهای تن تن به حد نصاب فروش یک صد میلیون نسخه دست یافت. به دنبال تن تن، استرپی «کاغذ پاره ها» (Little papers) جوانه زد. در بریتانیا و آمریکا در آغاز صنعت استرپیها، از کمیک تلقی کاملاً متفاوتی در مقایسه با فرانسه وجود داشت. در دو کشور یاد شده کمیکها پس از یک بار خوانده شدن به دور انداخته می شدند، اما در فرانسه آنها به صورت آلبومهای دست چین شده حفظ و نگهداری می گردیدند. به این دلیل اغلب آلبومهای محبوب مجدداً به زیر چاپ می رفتند. این امر پی آمد مهمی برای آفرینندگان آثار داشت. اول، اینکه حق التألیف دوجوانانی دریافت می کردند و این خود بار مالی مناسبی برای آنها محسوب می شد و آنان را وا می داشت تا برای خلق کمیک بیشتر بکوشند. دوم اینکه نگرانی از گمنام ماندن برای آنها وجود نداشت و دلیل آن وجود قانون حمایت از خالقان کمیک فرانسه بود که ممنوعیتی برای شرکتها برای تملک شخصیتهای آنها ایجاد می کرد (این قانون در بلژیک رعایت نمی شد) سوم، اینکه احترام به آفرینندگان کمیک در اروپا به مراتب بیشتر از آمریکا و بریتانیا بود.

به ناچار، رقابتی با تن تن ایجاد شد. معروفترین

quin که سردبیری مجله را در خلال سالهای ۱۹۴۶ تا ۱۹۶۸ به عهده داشت بودند. این دو به نامهای پروازهای در خلق آثار محبوب و مردم پسند مبدل شده بودند. و در پی آن مدرسه هنری فرانسه- بلژیک بنا نهاده شد. داستانهایی از اسپیرو بارها در آلبومها جمع آوری و گلچین شد، هر چند این شخصیت نتوانست به محبوبیت تن تن دست یابد.

اسپیرو و تن تن در خلال سالهای دهه ۵۰ همچنان بر کمیکهای اروپا حکمرانی می کردند. بی شک بزرگسالان در صد بسیاری از طرفداران آنها را تشکیل می دادند. برای سالهای پیاپی تن تن با برجسب «مجله ای برای جوانان ۷ تا ۷۷ سال» معرفی می شد. با وجود این بیشتر خوانندگان آنها را بچه ها تشکیل می دادند.

کپی که بی شک ملیت بلژیکی دارد، استرپی اسپیرو (Spirou) است تن تن پس از ۱۹۲۶ بسیار الگو برداری شد. معروفترین شخصیت یعنی اسپیرو ساخته رابرت ولتر (Robert Velter) روایتگر یک پسر بچه پادو هتل است که رفتاری بسیار شبیه تن تن دارد. شخصیت دیگر لوک خوش شانسی (Lucky luck) ساخته موریس دبور Maurice de Bevere است که حکایت یک کاوچران فقیر و تنهاست. درست مانند تن تن، اسپیرو مبدل به یک نام بزرگ شد و اساس کار آفریندگانش را فراهم آورد. خالقان آن جوزف گیلیان (Joseph Gillian) کسی که تخصص خاصی در استرپیهای ماجراجویانه داشت، (تخصص او یاد میلتون کانیف را در آذهنان زنده می کند) و آندره فرانکوئین- Andre fran